

1. Napisz po łacinie.

- a. Powiniennem czytać książki autorów łacińskich.
- b. Wszyscy muszą bronić drogiej ojczyzny.
- c. Wódz nieprzyjaciół musiał założyć obóz wojskowy.
- d. Trzeba zawsze mówić prawdę.
- e. Należy uczyć się historii.
- f. Trzeba prowadzić wiele wojen.
- g. Musicie podnieść kotwicę (odpłynąć)
- h. Wojsko musi dzielnie walczyć.
- i. Trzeba znosić cierpliwie nieszczęścia.
- j. Żołnierze muszą dzielnie walczyć.
- k. Żołnierze musieli wszystko robić w tym samym¹ czasie.
- l. Należało wykopać² fosę.
- m. Należy gromadzić³ bogactwa.
- n. Sądzę, że cnota powinna być pielęgnowana⁴.
- o. Cezar musiał szybko wyruszyć⁵ z Rzymu.
- p. Musieliśmy napisać wiele listów.
- q. Nie można tracić czasu⁶.
- r. Trzeba zmienić zwyczaje.
- s. Mędrzec powinien poznać początki świata.
- t. Nie można zmienić wszystkiego (nie wszystko może być zmienione).
- u. Wódz musiał wypowiedzieć wrogom wojnę.
- v. Konnica musiała uciekać.
- w. Będziecie musieli złożyć ofiary bogom.
- x. Należy zawsze postępować⁷ za naturą.
- y. Trzeba było powołać w Rzymie kolegium dziesięciu mężów⁸ do budowania mostów.
- z. Rzymianie musieli dochować umów z Gallami⁹.
- aa. Nigdy nie będziecie musieli walczyć z wrogami.
- bb. Powinieneśbył mnie, Ariadnę, pokochać, Tezeuszu!
- cc. Teraz wszystko musi się zmienić.
- dd. Musisz poślubić tę kobietę.
- ee. Król musiał przywdziać¹⁰ purpurową¹¹ szatę.
- ff. Trzeba otoczyć¹² miasteczko wałem.
- gg. Sądzimy, że należy pochwalić naszego wodza.
- hh. Wiadomo, że za konsulatu Cicerona, trzeba było zmienić wiele praw.
- ii. Wódz postanowił¹³, że obóz (wojskowy) powinien zostać założony w pobliżu miasta.
- jj. Wiadomo, że za panowania Romulusa, Rzymianie musieli prowadzić wiele wojen.
- kk. Nikt nie wątpi, że wszyscy ludzie muszą wybrać¹⁴ dobro albo zło.

¹ idem, eadem, idem – ten sam, ta sama, to samo

² fodio 4

³ cumulo 1

⁴ colo 3

⁵ proficiscor 3

⁶ tempus terere – tracić czas

⁷ sequor 3

⁸ decemviri, orum

⁹ Galli, orum

¹⁰ induo 3

¹¹ purpureus 3

¹² cingo 3

¹³ statuo 3

¹⁴ eligo 3

- ll. Wiadomo, że Jowisz musiał ukarać ludzi potopem¹⁵.
mm. Dzieci powinny być posłuszne¹⁶ rodzicom.
nn. Pokonawszy wrogów wódz, postanowił, że powinien odbyć w Rzymie triumf.
oo. Odłożywszy na bok¹⁷ gniew, powinienes wygłaszać mowy¹⁸ w senacie.
pp. Cynceron musi złożyć ofiarę¹⁹ za²⁰ uwolnienie ojczyzny od spisku Katyliny.
qq. Wiadomo, że wszyscy śmiertelnicy muszą urodzić się i umrzeć.
rr. Po odparciu wrogów żołnierze Cezara musieli naprawić²¹ zniszczone wały.
ss. Po zdobyciu miasta, wojsko musiało zabić wszystkich mieszkańców.
tt. Wiadomo, że trzeba naprawić²² Rzeczpospolitą.
uu. Zamierzałem powiedzieć ci, że powinienes prosić wrogów o pokój.
vv. Podbiwszy całą Azję²³ Aleksander Wielki²⁴ uznał, że należy rozszerzyć²⁵ władzę na cały świat.
ww. Nic więcej nie mogę zrobić.
xx. Wiadomo, że Sokrates²⁶ rozprawiał na rynku o poprawie obyczajów ludzi.
yy. Nieszczęścia²⁷ trzeba raczej dzielnie znosić, niż powiększać²⁸.
zz. Kiedy Cezar przybył do Rzymu, Cicero musiał opuścić miasto.
aaa. Skryba²⁹ średniowieczny oddawał się przepisywaniu ksiąg.
bbb. Wiem, że nie można uniknąć³⁰ wojny z Germanami³¹.
ccc. Wiemy, że nie można uniknąć³² losu.
ddd. Wątpię, czy wiesz coś³³ o³⁴ pisaniu wierszy.
eee. Wiadomo, że wszyscy powinni uczyć się łaciny.
fff. Czy³⁵ należy przedłożyć³⁶ szczęście nad obowiązki?

¹⁵ diluvies,ei

¹⁶ pareo 2

¹⁷ depono 3

¹⁸ orationem habere – wygłaszać mowę.

¹⁹ sacrifico 1

²⁰ pro (abl)

²¹ renovo 1

²² emendo 1

²³ Asia,ae

²⁴ Alexander,dri; Magnus 3

²⁵ propago 1

²⁶ Socrates,is

²⁷ calamitas,atis f

²⁸ augeo 2

²⁹ se dedere + Dat.

³⁰ evito 1 + Acc.

³¹ Germani,orum

³² evito 1

³³ aliquid

³⁴ de (Abl.)

³⁵ num

³⁶ antepono 3 *aliquid alicui rei*